

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Gdzie i jak](#) > [Jak Wnieść Sprawę Do Sądu?](#) > [Italy](#)

Jak wnieść sprawę do sądu?

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Włoski system prawny gwarantuje możliwość wniesienia sprawy do sądu. Jest to ogólny mechanizm ochrony praw.

W niektórych sprawach wskazane jest jednak, aby najpierw podjąć próbę mediacji z pomocą adwokata, a dopiero gdy okaże się ona nieskuteczna, wnieść sprawę do sądu. Do takich spraw zaliczają się spory dotyczące wspólnot mieszkaniowych, prawa własności, podziału majątku, spadków, umów rodzinnych, najmu lub dzierżawy, pożyczki na użytek osobisty, dzierżawy komercyjnej, roszczeń odszkodowawczych z tytułu błędów lekarskich, zniesławienia w prasie lub innych mediach oraz spory dotyczące umowy ubezpieczeniowej, bankowej lub finansowej, umowy o podziale zysków, umowy konsorcjum, franczyzy, umowy o roboty budowlane, umowy w sprawie sieci, umowy o pracę tymczasową, umowy spółki osobowej oraz umowy o podwykonawstwo. Mediację prowadzą organy mediacyjne upoważnione przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Ponadto osoba chcąca wytoczyć powództwo o odszkodowanie z tytułu szkody spowodowanej ruchem pojazdów lub łodzi albo powództwo o zapłatę kwoty nieprzekraczającej 50 000 euro obowiązkowo musi podjąć próbę negocjacji z drugą stroną. Procedura ta obejmuje bezpośrednie negocjacje między stronami, którym muszą towarzyszyć adwokaci.

Innym rozwiązaniem jest arbitraż, w przypadku którego sprawę rozpoznaje prywatny arbiter wyznaczony przez strony sporu. Zainteresowane strony muszą uzgodnić między sobą zastosowanie arbitrażu jako rozwiązania alternatywnego dla wniesienia sprawy do sądu.

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Zastosowanie mają różne terminy przedawnienia w zależności od rodzaju roszczenia. Standardowy termin przedawnienia wynosi 10 lat, lecz w przypadku niektórych rodzajów roszczeń obowiązują krótsze terminy (art. 2934-2961 kodeksu cywilnego - *codice civile*).

W niektórych szczególnych przypadkach ustawa określa również terminy na dokonanie konkretnych czynności. Na przykład art. 1495 kodeksu cywilnego stanowi, że kupujący, który wykryje wady zakupionego przedmiotu, musi powiadomić o nich sprzedawcę w terminie ośmiu dni od ich wykrycia, aby mieć możliwość wniesienia w tej sprawie pozwu do sądu.

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Aby uzyskać prawomocny wyrok kończący postępowanie w sprawie, należy wnieść ją do sądu. Sąd właściwy ustala się na podstawie rodzaju sporu oraz krajowych i unijnych przepisów regulujących właściwość sądów.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Co do zasady sądem właściwym jest sąd miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego. Jest to zasada właściwości miejscowej, która określa tak zwaną właściwość ogólną dla osób fizycznych i prawnych (*foro generale delle persone fisiche e giuridiche*). W zależności od wartości przedmiotu sporu (*competenza per valore*) lub rodzaju sporu (*competenza per materia*) należy zwrócić się do właściwego sądu na danym obszarze (czyli do sądu, w którym orzekają sędziowie pokoju – *giudice di pace* – lub do sądu powszechnego – *tribunale* – orzekającego w składzie jednego sędziego lub kilku sędziów) lub do sądu spoza właściwości ogólnej dla osób fizycznych (w takiej sytuacji mówi się o wyłącznej właściwości miejscowej – *competenza per territorio inderogabile*).

Zob. arkusz informacyjny dotyczący [Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?](#)

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Sprawy dotyczące ruchomości o wartości przedmiotu sporu nieprzekraczającej 10 000 euro rozpatrują sędziowie pokoju. Są oni również właściwi w sprawach o odszkodowanie z tytułu szkody spowodowanej ruchem pojazdów lub łodzi, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 25 000 euro. Sprawy, w których wartość przedmiotu sporu jest większa, rozpoznaje sąd powszechny w składzie jednego sędziego. Niektóre sprawy przydziela się sędziom pokoju (art. 7 ust. 3 kodeksu postępowania cywilnego – *codice di procedura civile*, kpc), sądowi powszechnemu orzekającemu w składzie jednego sędziego (art. 409 kpc) lub sądowi powszechnemu orzekającemu w składzie kilku sędziów (art. 50-bis kpc) niezależnie od wartości przedmiotu sporu.

Zob. arkusz informacyjny dotyczący [Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?](#)

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Zasadniczo należy korzystać z zastępstwa procesowego, ponieważ istnieje przymus adwokacki (*obbligo di difesa tecnica*). Zasada ta nie ma jednak zastosowania w przypadku drobnych roszczeń (roszczeń o wartości nieprzekraczającej 1 100 euro rozpatrywanych przez sędziego pokoju) ani w przypadku strony, która jest wykwalifikowanym adwokatem (art. 86 kpc).

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

O pozwie należy powiadomić drugą stronę i wnieść go do właściwego sekretariatu sądu.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Pozew można złożyć ustnie jedynie w przypadku roszczeń rozpatrywanych przez sędziego pokoju (art. 316 kpc). We wszystkich innych przypadkach pozew składa się na piśmie w języku włoskim. Pozwu nie można przesłać wyłącznie faksem ani pocztą elektroniczną. Adwokaci muszą składać dokumenty z wykorzystaniem certyfikowanej poczty elektronicznej.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Nie ma gotowych formularzy. Pozew musi zawierać oznaczenie stron, oznaczenie sądu, przedmiot sporu i tytuł. W zwykłym postępowaniu cywilnym powód musi również wskazać stronie przeciwnej, na jakiej rozprawie musi się ona stawić, i poinformować ją o obowiązku adwokackim oraz o możliwości ubiegania się o pomoc prawną (*patrocinio a spese dello Stato*) pod pewnymi warunkami.

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Należy uiścić opłatę na rzecz skarbu państwa, której wysokość zależy od wartości przedmiotu sporu w chwili wniesienia pozwu (jednorazowa opłata zgodnie ze skonsolidowaną ustawą o kosztach prawnych, dekret prezydencki nr 115/2002 – *Testo Unico delle Spese di Giustizia, DPR 115/2002*).

Kwotę i termin płatności honorarium adwokackiego ustala się bezpośrednio z adwokatem.

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

O pomoc prawną mogą zwracać się zarówno obywatele Włoch, jak i cudzoziemcy, jeżeli spełniają wymogi prawne dotyczące dochodów (skonsolidowana ustawa o kosztach prawnych, dekret prezydencki nr 115/2002).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Pozew uznaje się za wniesiony:

- z chwilą doręczenia drugiej stronie pisma procesowego (*atto di citazione*) do niej skierowanego lub
- z chwilą złożenia w sekretariacie sądu wniosku skierowanego do sądu (*ricorso*).

Sąd nie bada, czy sprawę wniesiono w odpowiedni sposób, aż do czasu rozprawy, kiedy to możliwe będzie przesłuchanie obu stron.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawiennictwa w sądzie)?

Termin na potwierdzenie stawiennictwa w sądzie oraz terminy na podjęcie przez sąd lub przez strony innych czynności określono w kodeksie postępowania cywilnego. Sąd stosuje te zasady odrębnie na każdym etapie postępowania lub ustala jego ogólny harmonogram (art. 81-bis dekretu wykonawczego do kpc). Sekretariat sądu przekazuje stronom postanowienia sądu wydane poza rozprawą (np. o zmianie daty posiedzenia), a także wyrok.

Z art. 163-166 kpc można zapoznać się tutaj:

<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:regio.decreto:1940-10-28;1443>.

Ostatnia aktualizacja: 15/09/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się

w informacji prawnej.